

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань правової політики

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-35-84

В И С Н О В О К

щодо проекту Закону про Державний бюджет України на 2024 рік
(реєстр. № 10000 від 15 вересня 2023 року)

За дорученням Голови Верховної Ради України від 15 вересня 2023 року Комітет з питань правової політики розглянув на своєму засіданні 27 вересня 2023 року (протокол № 141) поданий Кабінетом Міністрів України проект Закону про Державний бюджет України на 2024 рік (реєстр. № 10000 від 15 вересня 2023 року) та пропозиції органів державної і судової влади щодо потреб фінансового забезпечення у 2024 році.

Конституцією України встановлено, що конституційні права і свободи гарантуються і не можуть бути скасовані (частина друга статті 22). Відповідно до частини першої статті 130 Конституції України держава забезпечує фінансування та належні умови для функціонування судів і діяльності суддів.

Пунктами 7 та 8 частини п'ятої, частиною сьомою статті 48 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (далі – Закон) визначено, що незалежність судді забезпечується окремим порядком фінансування та організаційного забезпечення діяльності судів, установленим законом і належним матеріальним та соціальним забезпеченням судді. При прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу визначених Конституцією України та законом гарантій незалежності судді.

Відповідно до частин першої та другої статті 146 Закону держава забезпечує фінансування та належні умови для функціонування судів і діяльності суддів відповідно до Конституції України. Забезпечення функціонування судової влади передбачає: окреме визначення у Державному бюджеті України видатків на утримання судів не нижче рівня, що забезпечує можливість повного і незалежного здійснення правосуддя відповідно до закону; законодавче гарантування повного і своєчасного фінансування судів; гарантування достатнього рівня соціального забезпечення суддів.

У своєму Рішенні від 24 червня 1999 року № 6-рп/99 (справа про фінансування судів) Конституційний Суд України звертає увагу на те, що однією з конституційних гарантій незалежності суддів є особливий порядок фінансування судів, а важливим механізмом їх забезпечення є встановлений частиною першою статті 130 Конституції України обов'язок держави

забезпечувати фінансування та належні умови для функціонування судів і діяльності суддів. Централізований порядок фінансування судових органів з Державного бюджету України в обсягах, які мають забезпечувати належні економічні умови для повного і незалежного здійснення правосуддя, фінансування потреб судів має обмежити будь-який вплив на суд і спрямований на гарантування судової діяльності на основі принципів і приписів Конституції України (абзац третій пункту 2 мотивувальної частини Рішення).

В межах предметів відання Комітет звертає увагу на те, що пунктом 3 розділу «Прикінцеві положення» проекту Закону про Державний бюджет України на 2024 рік пропонується зупинити на 2024 рік дію окремих положень Бюджетного кодексу України, законів України «Про судову експертизу», «Про судоустрій і статус суддів», інших законів України.

У Рішенні Конституційного Суду України від 09 липня 2007 року № 6-рп/2007 (справа про соціальні гарантії громадян) Конституційний Суд України встановив, що зі змісту положень Конституції України та Бюджетного кодексу України вбачається, що закон про Державний бюджет України як правовий акт має особливий предмет регулювання, відмінний від інших законів України – він стосується виключно встановлення доходів та видатків держави на загальносуспільні потреби, тому цим законом не можуть вноситися зміни, зупинятися дія чинних законів України, а також встановлюватися інше (додаткове) правове регулювання відносин, що є предметом інших законів України.

З огляду на це, на думку Комітету слід виключити із проекту Закону про Державний бюджет України на 2024 рік положення про зупинення дії окремих положень законодавчих актів України.

Комітет 18 вересня 2023 року звернувся до головних розпорядників бюджетних коштів з проханням надати свої зауваження до законопроекту про Держбюджет на 2024 рік та пропозиції до його додатків.

До Комітету надійшли пропозиції від Державної судової адміністрації України, Верховного Суду, Конституційного Суду України, Вищого антикорупційного суду, Вищого суду з питань інтелектуальної власності, Вищої ради правосуддя та окремо від головного розпорядника від Національної школи суддів України, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Державна судова адміністрація України також надіслала Комітету для врахування оновлений додаток № 7 до Законопроекту щодо розподілу витрат на забезпечення здійснення правосуддя місцевими, апеляційними судами та функціонування органів і установ системи правосуддя суму видатків 20 538 757,7 тис. грн., у якому застосовано єдиний підхід розподілу видатків на оплату праці на фактичну чисельність працівників на 2024 рік. Члени Комітету вважають за доцільне надіслати цей додаток для врахування до Комітету з питань бюджету.

Міністерство юстиції України проінформувало Комітет про підтримку Законопроекту.

На засіданні Комітету Вищою кваліфікаційною комісією суддів України запропоновано збільшити розмір видатків за кодом 501020 330 для Вищої

кваліфікаційної комісії суддів України на 75 157,0 тис. грн. (з яких видатки споживання загального фонду 52 428,6 тис. грн. (оплата праці – 42 825,8 тис. грн.), видатки споживання спеціального фонду 15 000 тис. грн., видатки розвитку спеціального фонду 7 728,4 тис. грн.). ВККСУ запропонувала встановити загальний розмір видатків у сумі 284 073,6 тис. грн., що є на 88 159,2 тис. грн. більше в порівнянні з оновленим додатком № 7 та на 32 774,3 тис. грн. більше в порівнянні із загальними пропозиціями Державної судової адміністрації України.

Також на засіданні Комітету Національною школою суддів України запропоновано збільшити розмір видатків за кодом 501020 330 для Національної школи суддів України на 7 881,1 тис. грн. (з яких 6 459,9 тис. грн. на оплату праці) та встановити загальний розмір видатків у сумі 83 458,8 тис. грн., що є на 27 099,4 тис. грн. менше в порівнянні з оновленим додатком № 7 та на 58 625,1 тис. грн. менше в порівнянні із загальними пропозиціями Державної судової адміністрації України.

Члени Комітету вважають за доцільне підтримати пропозиції Вищої кваліфікаційної комісії суддів України та Національної школи суддів України.

З огляду на зазначене загальна додаткова потреба головних розпорядників бюджетних коштів у 2024 році становить 15 962 115,8 тис. грн.:

Найменування головного розпорядника	Додаткова потреба (тис. грн.)
Верховний Суд	19 821,2
Конституційний Суд України	46 062,5
Вищий антикорупційний суд	27 700,7
Вищий суд з питань інтелектуальної власності	370 341,6
Вища рада правосуддя	23 777,8
Державна судова адміністрація України	15 474 412,0

Заслухавши на засіданні Комітету представників головних розпорядників бюджетних коштів щодо додаткових потреб у фінансуванні, пояснення Міністерства фінансів України, позицію Вищої ради правосуддя та Ради суддів України, відповідно до частини першої статті 156 Регламенту Верховної Ради України Комітет вирішив:

1. Надіслати для врахування до Комітету Верховної Ради України з питань бюджету наданий Державною судовою адміністрацією України оновлений додаток № 7 до проекту Закону про Державний бюджет України на 2024 рік (реєстр. № 10000) щодо розподілу витрат на забезпечення здійснення правосуддя місцевими, апеляційними судами та функціонування органів і установ системи правосуддя суму видатків 20 538 757,7 тис. грн., у якому застосовано єдиний підхід розподілу видатків на оплату праці на фактичну чисельність працівників на 2024 рік (додаток № 1).

2. Запропонувати Комітету з питань бюджету виключити пункт 3 розділу «Прикінцеві положення» проекту Закону України про Державний бюджет України на 2024 рік (реєстр. № 10000), яким передбачається зупинити у 2024 році дію окремих законодавчих актів України.

3. Підтримати пропозиції, надіслані органами державної та судової влади, до проекту Закону про Державний бюджет України на 2024 рік, та рекомендувати Комітету з питань бюджету збільшити передбачені у додатку № 3 до Законопроекту видатки в розмірі 15 962 115,8 тис. грн., згідно з додатком № 2.

4. Рекомендувати Комітету з питань бюджету додаток № 7 «Розподіл видатків Державного бюджету України на 2024 рік на забезпечення здійснення правосуддя місцевими, апеляційними судами та функціонування органів і установ системи правосуддя» до Законопроекту затвердити у редакції, запропонованій у додатку № 3.

5. Представниками від Комітету на засіданні Комітету з питань бюджету визначити Голову Комітету МАСЛОВА Д.В., заступника Голови Комітету ПАВЛІША П.В. та керівника робочої групи з питання забезпечення належного фінансування судової влади в Україні, члена Комітету ДЕМЧЕНКА С.О.

Голова Комітету

Д.В. МАСЛОВ

